

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Львівський національний університет імені Івана Франка  
Біологічний факультет  
Кафедра генетики та біотехнології

Затверджено  
на засіданні кафедри  
генетики та біотехнології  
біологічного факультету  
Львівського національного  
університету імені Івана Франка  
(протокол № 14 від 1.03. 2022 р.)

Завідувач кафедри  
проф. Федоренко В.О.



Силабус з навчальної дисципліни

**«Порівняльна педагогіка»**

що викладається в межах ОПП Екологія  
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Львів 2022

<b>Назва курсу</b>	Порівняльна педагогіка.
<b>Адреса викладання курсу</b>	вул. Грушевського 4, 79005, Львів.
<b>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	Біологічний факультет, кафедра генетики та біотехнології.
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	10 Природничі науки, 101 Екологія.
<b>Викладачі курсу</b>	К. пед. наук, доцент Горбулінська Світлана Михайлівна
<b>Контактна інформація викладачів</b>	svitlana.horbulinska@lnu.edu.ua, sgorbulinska@gmail.com
<b>Консультації по курсу відбуваються</b>	Консультації в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю, на вул. Грушевського 4, ауд. 109).
<b>Сторінка курсу</b>	
<b>Інформація про курс</b>	Курс розроблено таким чином, щоб сформувати знання у студентів про особливості організації навчального процесу у навчальних закладах зарубіжних країн та вміння обґрунтовувати напрями реформування освіти.
<b>Коротка анотація курсу</b>	Дисципліна «Порівняльна педагогіка.» є вибірковою дисципліною, що викладається в межах ОПП Екологія другого (магістерського) рівня вищої освіти у 2 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою).
<b>Мета та цілі курсу</b>	Метою вивчення варіативної дисципліни «Порівняльна педагогіка» є ознайомлення студентів з освітньою системою держав Болонської декларації, її особливостями, структурою та специфікою побудови навчально-виховного процесу. Мета та цілі курсу мають бути зреалізовані за умови вивчення світових освітніх систем, сучасних тенденцій розвитку освіти.
<b>Література для вивчення дисципліни</b>	<b>Основна література:</b> 1. Балясна О. Вища освіта за польським зразком / О. Балясна // Спудей. – 2006. – № 8–9. – С. 12–14. 2. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна - США) / Р.А. Беланова. – К. : Центр практичної філософії, 2001. – 216 с. 3. Вежбінський Я. Реалізація Болонських принципів у реаліях польської вищої освіти / Я. Вежбінський // Університет. – 2005. – № 6. – С.

- 89–94.
4. Галус О.М. Порівняльна педагогіка / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова. – К. : Вища школа, 2006. – 216 с.
  5. Гриневич Л. Децентралізація управління освітньою системою (на прикладі Польщі) / Л. Гриневич // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3–4. – С. 153–160.
  6. Єгоров Г. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Г. Єгоров // Шлях освіти. – 1999. – № 1.
  7. Інноваційні технології та реформа змісту освіти в контексті Лісабонської стратегії ЄС. – К. Освіта України, 2007. – 196 с.
  8. Кнорр Н. Спільні і відмінні риси систем освіти України та США (порівняльний аспект) / Н. Кнорр // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3–4. – С. 161–165.
  9. Костюк С. Твоє навчання в США: секрети підготовки вступних документів / С. Костюк. – К. : Альфа-Прайм, 2004. – 112 с.
  10. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США / Т. Кошманова // Шлях освіти. – 2000. – № 1.
  11. Лавриченко Н.М. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Н.М. Лавриченко // Шлях освіти. – 1999. – № 1.
  12. Никитюк Т. Система освіти в США / Т. Никитюк // Інфосвіт. – 2002. – № 6. – С. 2–8.
  13. Общество и ценности. Колледжи и университеты в Соединённых Штатах. – Б.М., 2005. – 64 с.
  14. Овчарук О. Тенденції та підходи до порівняльних досліджень / О. Овчарук // Шлях освіти. – 1998. – С. 19–20.
  15. Сисоєва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисоєва // Шлях освіти: Науково- методичний журнал. – 2011. – № 2. – С. 5–10.
  16. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В. Фініков. – К. : Тансон, 2002. – 175 с.
  17. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка / М.М. Чепіль. – К. : Академвидав, 2014. – 215 с.
  18. Vaňova M. Pedagogika porównawcza / M. Vaňová // Pedagogika. Tom 2 / Redakcja naukowa Bogusław Sliwerski. – Gdansk, 2006. – 526 s.

	<p><b>Додаткова література:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Різниченко С.Т. Розвиток системи підготовки науково-педагогічних кадрів у США (історико-педагогічний аспект) / С.Т. Різниченко. – К., 1999. – 160 с.</li> <li>2. Романова С. Тенденції неперервної освіти в зарубіжних країнах / С. Романова // Освіта і управління. – 1999. – № 3.</li> <li>3. Романовський О.О. Хроніка вищої освіти США (на прикладі діяльності державних і недержавних закладів) / О.О. Романовський. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 1997. – 76 с.</li> <li>4. Савина А.К. Польша: образовательная политика государства для 21 века / А.К. Савина // Педагогика. – 2002. – № 8.</li> </ol>
<p><b>Тривалість курсу</b></p>	<p>Один семестр.</p>
<p><b>Обсяг курсу</b></p>	<p>90 год., з яких 16 год. лекцій, 16 год. семінарських занять і 58 год. самостійної роботи.</p>
<p><b>Очікувані результати навчання</b></p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- основні характеристики системи освіти зарубіжних країн;</li> <li>- фактори, що зумовлюють особливості освіти конкретної країни;</li> <li>- можливі моделі організації і управління у зарубіжних навчальних закладах;</li> <li>- оптимальну змістову і процесуальну сторони навчання у навчальних закладах зарубіжних країн;</li> <li>- ефективні напрями реформування освіти;</li> <li>- найефективніші методи дослідження проблем компаративістики;</li> </ul> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ефективно використовувати методи дослідження компаративістики;</li> <li>- визначати можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику;</li> <li>- виголошувати, обговорювати і відстоювати думку в письмовій і усній формі;</li> <li>- знаходити, аналітично сприймати, систематизувати письмову інформацію з друкованих і електронних джерел.</li> </ul>

<b>Ключові слова</b>	Система освіти, педагогічна діяльність, особливості освіти, освітні моделі, компаративістика, реформування освіти.
<b>Формат курсу</b>	Очний.
<b>Теми</b>	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій. Наведено у табл. 1.
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Залік у кінці семестру
<b>Пререквізити</b>	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з педагогіки, психології, філософії, методики навчання біології достатніх для сприйняття понятійно-категоріального апарату навчальної дисципліни, розуміння особливостей зарубіжної дидактики.
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Презентації, лекції, колаборативне навчання, проектно-орієнтоване навчання, дискусія.
<b>Необхідне обладнання</b>	Персональний комп'ютер, загальнонавчавані комп'ютерні програми і операційні системи, проєктор.
<b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b>	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 1. Поточний контроль (за результатами виконання завдань на практичних заняттях): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50; доповідь на семінарі – максимально 5 балів за 1 доповідь, участь у дискусії – максимально 10 балів за семестр. 2. Залік: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. Залік здобувач отримує на підставі модульного контролю (25 тестів – 2 бали).
<b>Питання до іспиту (замірів знань)</b>	Порівняльна педагогіка як галузь педагогічної науки та навчальна дисципліна. Об'єкт та предмет порівняльної педагогіки, її місце у системі педагогічних наук. Завдання порівняльної педагогіки. Методи порівняльно-педагогічних досліджень. Етапи розвитку порівняльної педагогіки. Сутність глобалізації та її вплив на розвиток освіти. Світовий освітній простір. Розв'язання проблем економічної ефективності освіти. Сучасний характер соціального попиту на освіту. Провідні стратегії розвитку освіти у різних регіонах світу. Характеристика освітньої системи в США. Характеристика освітньої системи у Великобританії. Характеристика освітньої системи у Німеччині.

	<p>Характеристика освітньої системи у Франції.          .Характеристика освітньої системи в Японії.          Характеристика освітньої системи у Польщі.          Характеристика освітньої системи в Україні. Основні напрями розвитку та тенденції реформування освіти у світі. Сучасне розуміння понять неграмотність і грамотність. Орієнтація на неперервну освіту. Розвиток системи дошкільного виховання. Особливості реформаційних процесів на етапі початкового навчання. Загальна характеристика середньої освіти. Основні напрями розвитку професійної освіти. Тенденції розвитку системи вищої освіти. Провідні напрями та стратегії педагогічної освіти. Роль і місце середніх приватних навчальних закладів у системі неперервної освіти. Освіта дорослих.</p> <p>Проблема оновлення шкільної освіти. Диференціація навчання. Стандартизація змісту шкільної освіти. Форми стандартів. Моделі сучасної школи і освіти.</p> <p>Ефективність навчального процесу. Застосування інформаційних технологій у навчанні як умова підвищення ефективності навчального процесу.</p> <p>Гуманізація навчального процесу. Альтернативні та експериментальні школи. Поняття „соціалізація особистості” та „соціальне виховання”. Сучасні зарубіжні педагогічні виховні парадигми та концепції.</p> <p>Виховання громадянськості. Правове виховання. Виховання молоді у дусі миру. Екологічне виховання. Моральне виховання. Трудове виховання та професійне самовизначення учнів. Позаурочна діяльність та самоврядування школярів.</p>
<b>Опитування</b>	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершенню курсу.

Таблиця 1.

Схема курсу «Порівняльна педагогіка».

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Додаткова література / ресурс для виконання завдань (за потреби)	Термін виконання
1	Порівняльна педагогіка як наука.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год.,		2 тижні

		сам. роб. – 7 год.		
2.	Соціально-економічні і політичні фактори розвитку освіти.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 7 год.		2 тижні
3	Сучасний стан та перспективи розвитку освіти у зарубіжних країнах та в Україні.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 7 год.		2 тижня
4	Реформування освіти: стратегічні аспекти.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 7 год.		2 тижня
5	Шляхи оновлення освіти на сучасному етапі.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 7 год.		2 тижня
6	Підвищення ефективності навчального процесу.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 7 год.		2 тижня
7	Особливості соціалізації особистості в сучасних освітніх системах.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 8 год.		2 тижня
8	Основні тенденції реформування освіти в Україні.	Лекції – 2 год., семінарське заняття – 2 год., сам. роб. – 8 год.		2 тижня

Автор

Світлана ГОРБУЛІНСЬКА

*Світлана Горбулінська*

"Погоджено"  
 Голова методичної ради  
 біологічного факультету  
 Віталій ГОНЧАРЕНКО  
 \_\_\_\_\_ 2022 р.  
 Гарант ОПП  
 Галина АНТОНЯК  
 \_\_\_\_\_  
 " \_\_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 2022 р.